

با این ۱۹ تک بیت ناب و عاشقانه با ما در لذت شعر خوانی شریک شوید

تا تو هستی و غزل هست دلَم تنها نیست!

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

یکشنبه • ۲۸ بهمن ۱۳۹۷
۱۱ جمادی‌الثانی ۱۴۴۰ • ۱۷ فوریه ۲۰۱۹
شماره ۲۰۰۳۹

۱۲۶۲

الیه توانا! روزنامه‌نگار

اولین آشنایی جدی من با شعر معاصر برمی گردد به روزگار وبلاگ نویسی ام. پیش از آن، طرفدار سرسخت شعر کلاسیک بودم و جز

سعدی و حافظ و مولانا را شاعر نمی دانستم. یک روز تصادفی به چند تا وبلاگ بر خوردم که تک بیت های «ناب/خواندنی/معاصر» را جمع آوری می کردند. آن اسم های ناشنیده، تعبیرهایی نو و حس هایی آشنا در شعرهای شان داشتند که حظی تازه نصیبم می کرد. این باب آشنایی باعث شد بعدتر سراغ شاعرهای جوان را از کتاب فروشی ها بگیرم البته که همچنان به پزگان شعر وفادار بودم. آن اتفاق خوب که در شعر دوست تر شدن من و احتمالا خیلی های دیگر موثر بود، چند سال پیش به صورتی تخصصی و گسترده

در کتاب «در دانه» تکرار شد. در دانه، ۲۰۰ تک بیت از شاعران معاصر

را به انتخاب «محمد علی بهمنی»، به کوشش «یاسر قنبرلو» و «امیرعلی سلیمانی» و با مقدمه «اسماعیل امینی» گردآوری کرده است. در پرونده امروز، با انتخاب ۱۹ بیت از این کتاب تصمیم گرفتیم شمارا در لذت شعر خوانی مان شریک کنیم. توجه داشته باشید در گزینش این ابیات، تنها عامل موثر سلیقه ما بود و ترتیب شان ربطی به اولویت بندی ندارد. همچنین امیرعلی سلیمانی، شاعر و موسس نشر «نزدیک تر» برای هر بیت شرح و توضیح مختصری نوشته است که حاصل کار خواندنی تر شود.

گزیده تک بیت ها و توضیح «امیرعلی سلیمانی» در باره هر کدام شان

سلیمانی در یادداشتی برای زندگی سلام می نویسد: «در دانه»، از آن پروژه هایی بود که بیش از آن که حاصل تحقیق و ممارست باشد حاصل دوستی من و «یاسر قنبرلو» شاعر جوان و خوش آتیه اهل قزوین بود. هر چند بعدها که درگیر پروژه شدیم، سعی کردیم برای حفظ اعتبار این مجموعه تمام تلاش مان را انجام دهیم. خوشبختانه در دانه را نشر روزین فصل پنجم منتشر کرده است و با استقبال بسیار خوب مخاطبان ادبیات مواجه و چندین بار تجدید چاپ شد؛ همین اتفاق ما را برای تدوین در دانه ۲ مصمم کرد. سه سال بعد در دانه ۲ منتشر شد. شاید روزی در دانه ۳ هم منتشر شود، از شما چه پنهان. ابیات زیر که به انتخاب خبرنگار محترم ضمیمه زندگی سلام روزنامه خراسان انتخاب شده اند، بخشی از ابیات کتاب در دانه یک هستند که به درخواست ایشان توضیحی کوتاه در خصوص این ابیات نوشته ام، امیدوارم آگاهی مضاعفی باشد برای درک کامل تر.»

خواب دیدم نیستی، تعبیر آمد می رسی
هر چه من دیوانه بودم این سیرین بیشتر

امیرعلی سلیمانی
این بیت را خودم نوشتم. فکرمی کنم حدود ۱۱ سال پیش یعنی روزگاری که بسیار مشتاق تر بودم برای نوشتن. در فضای مجازی بسیار مورد استقبال قرار گرفت و جایی استادی نوشته بود که این بیت از شاعرش خیلی معروف تر است و به حق درست هم نوشته بود.

تورا گذاشته پایین و ماهر بالا
فلک در ست نشان می دهد تر از ویش

صالح دروند
این بیت زیبا از «دروند» شاعر جوان بوشهری است. زاویه دید و شکل پرداخت کلاسیک و به شیرینی اشعار شاعران گذشته است. صد البته تکرار زیبایی شعر شاعران گذشته به مراتب از تجربه های بی ثمر امروزی خواندنی تر است.

بیچاره آهویی که صید پنجه شیریں
بیچاره تر شیریں که صید چشم آهویی

فاضل نظری
«نظری» به سنت شاعران گذشته و به ویژه شاعران سبک هندی اساسا شاعر تک بیت سر است. اگر می خواستیم بدون توجه به بسامد نام شاعران، در دانه ها را گردآوری کنیم شاید ثلثی از هر کتاب ابیات «فاضل» بود. در این بیت عاطفه عمیق با انواع آره های لفظی و معنایی به زیبایی ترکیب شده و بیت درخشانی ساخته است.

باید گلی مثل تو پر شده باشد
تا باد بدین گونه معطر شده باشد

محسن عابدی
«عابدی» از اصفهان است اگر اشتباه نکنم؛ شاعری که مدت هاست حضورش را در فضاهای ادبی دریغ

گر عمر ابد خواهم از آن است که خواهم
آن قدر نمیرم که به جای تو بمیرم

کریم امیری
با این که مضمون نسبتا کلیشه ای است اما به زیباترین شکل سروده شده است. می شود بسیار ابیات درخشان این گونه را مثال زد که به سبب بار عاطفی ماندگار شده اند.

چه فرقی می کند من چند سرقلیان عوض کردم
برای قهوه چی ها، مرد خاطر خوار تر، بهتر

حامد عسگری
«عسگری» در این بیت و ابیاتی از این دست، نکته بینی و ظرافت نگاهش را در شاعرانه ترین شکل ممکن برای خلق بیتی زیبا به کار گرفته است. تناسب ها، شکل استفاده از زبان معیار امروز و کشف شاعرانه از نقاط برجسته این بیت است.

کنار پنجره گیسوبه گیسوی شب و باران
حواست نیست عاشق کرده ای حتی در ختان را

ضیاء قاسمی
در اشعار «سید ضیاء قاسمی»، خیال و عاطفه حرف اول را می زند. نگاه کنبد به این بیت که با استفاده از آرایه ها آن هم به شکل امروزی خود شاعر توانسته است سطری سرشار از عاطفه و در عین حال خیال انگیزی شاعرانه خلق کند.

قلب من موقع اهدا به تو ایراد نداشت
مشکل از توست اگر پس زده پیوندش را

کاظم بهمنی
«کاظم بهمنی» از شاعران نثو کلاسیک و بسیار پر مخاطب امروز است. در این بیت، «بهمنی» از

الگوی شعری خودش که کشف های زبانی با توجه به اصطلاحات امروزی است تبعیت کرده. تکیه این بیت کار کرد کلمه پیوند است که شاعر توانسته به خوبی از آن استفاده کند.

عشق یعنی قلم از تیشه و دفتر از سنگ
که به عمری نتوان دست در آثارش برد

حسین منزوی
از بیت های ماندگار شعر معاصر است. ازلی و ابدی بودن عشق را «حسین منزوی» در این بیت به شاعرانه ترین شکل یادآوری می کند و حساب عشق را از عواطف و غرایز نفسانی این گونه جدami سازد که عشق حتی اگر عمری بگذرد تغییر نمی کند.

شب به شب با مژه های دل من مشغول است
میله های قفسم را انشمارم چه کنم؟

سید حسن حسینی
با این که از شادروان «سید حسن حسینی» غزل های کمی به جای مانده است اما این بیت یکی از زیباترین غزل های امروز است. عاطفه سیال در عین تصویرسازی شگرف، این بیت را درخشان کرده است. به واقع «سید حسن حسینی»، شاعری شاید کم کار در حوزه کلاسیک ولی بسیار موثر است، چه در غزل و چه در رباعی.

دو سال می گذرد من هنوز سر باز
وظیفه شب و روز من زده بانی توست

یاسر قنبرلو
«یاسر قنبرلو» که برای این پروژه در دانه بسیار حمت کشیده، خود شاعری است بسیار نکته بین و اهل توجه به ظرایف و کلمات. توجه ویژه به کار کرد کلمه دیده بان و نسبت آن با سرباز و استفاده از آن در شعری عاشقانه این بیت را از مشهورترین بیت های چند سال اخیر در حوزه شعر جوان امروز قرار می دهد.

اگر چه عشق تو باری ست بر دنی اما
به غبطه می نگرم در صف سبکباران

حسین منزوی
«منزوی» از ستاره های شعر کلاسیک امروز است. شعرش کمتر تکیه به بیت دارد ولی در میان اشعارش تک بیت های درخشانی مثل این بیت نیز پیدایم شود. جهان بینی امروزی و خلاف عرف رایج اشعار کهن عاشقانه و همچنین به کارگیری در دست ظریفیت های تکنیکی این بیت را بسیار موفق کرده است.

یک بار نشد عقربه های ساعت
یک دور به اتفاق با هم بزنند

بیژن ارژن
«بیژن ارژن» به ذات رباعی سرا و شعرش حکمت آمیز و اندیشمند است. «ارژن» یکی از قله های رباعی امروز است. این بیت نیز که بیت دوم یک رباعی از شاعر است بابیانی اندیشمندانه و توجه به عناصر امروزی بیت درخشانی شده است.

هر کسی آمد به من بر خور دگر داز من گذشت
ظاهر ا دیوار اما غالباً در بوده ام

اصغر عظیمی مهر
این بیت از بیت های ماندگار «اصغر عظیمی مهر»، شاعر خوش ذوق و جوان اهل کرمانشاه است. باز هم تقابل در بادیوار اما این بار از منظر شخصی شاعر است که در دمنده تنهایی و انزوای خود را به تصویر کشیده است.

نماز مرا قضا کرده تماشا کردند
ای ماه بماند بین ما این را ز ها بینی و بین...

حمیدرضا برقعی
«برقعی» از شاعران مطرح در حوزه شعر آیینی است و اشعار پر مخاطبی در این حوزه دارد. در این بیت نیز با در آمیختن اصطلاحات عامیانه توانسته بیتی درخشان بسازد. در این بیت نازک اندیشی شاعر مشهود است و البته که همه این هادر خدمت عاطفه شعر اوست.

نگاه و قلب تو از یک قبیله اند اما
زبان رسمی این سرزمین یکی نشده است

نیمافرجه
«نیمافرجه» شاعر جوان اهل گیلان در این بیت و ابیاتی از این دست که در میان آثارش به وفور وجود دارد، توانسته با بهره گیری در ستان نگاه اجتماعی و همچنین با حفظ سلامت زبان، ابیاتی دغدغه مندانه بیافریند.

لحظه بغض نشد حفظ کنم چشمم را
در دل اثر نگه داری باران سخت است

کاظم بهمنی
شیوه تمثیلی و بهره گیری از آرایه ارسال المثل در میان غزل سرایان امروزه که نگاه ویژه ای به سبک هندی دارند، بسیار متداول است. «کاظم بهمنی» این شیوه کهن را با نگاه امروزی به مخاطب تحویل می دهد و بیت های زیبایی می آفریند.

گر چه می خواهم به روی شانه اش خالی شوم
بی وفاقت نیازم شانه خالی می کند

علیرضا قنبری
بیشتر زیبایی این بیت از «علیرضا قنبری» که شاعری جوان است، تکیه بر اصطلاح شانه خالی کردن و تقابل آن با مفهوم سر بر شانه کسی نهادن و گریستن است و با این ابزار بیتی عاطفی خلق کرده است.

به جای سرزنش من به او نگاه کنید
دلیل سر به هوا بودن زمین، ماه است فاضل نظری
زاویه دید بسیار شاعرانه است. ممکن است هیچ فردی را به خاطر این که به ماه خیره است، سرزنش نکنند اما دلیل شاعرانه می تواند حکم را هم توجیه کند. این بیت از ابیات بسیار مشهور «فاضل نظری» است.

* تیر مصر می از «محمد علی بهمنی» است

جدول متوسط [شماره ۷۳۳۵]

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۱																				
۲																				
۳																				
۴																				
۵																				
۶																				
۷																				
۸																				
۹																				
۱۰																				
۱۱																				
۱۲																				
۱۳																				
۱۴																				
۱۵																				
۱۶																				
۱۷																				
۱۸																				
۱۹																				
۲۰																				

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۱	ب	ن	د	ر	ک	ا	و	ه	ج	ا	ل	ا	ل	ا	ل	ا	ل	ا	ل	ا
۲	و	ا	ل	ش	ن	ی	ع	و	ی	س	ا	ر	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا	ب
۳	ی	س	م	ی	م	ی	ا	و	ا	س	ا	و	ا	س	ا	و	ا	س	ا	و
۴	ا	ر	س	ی	ل	ا	ف	س	ر	ا	خ	ن	ا	ص	ی	د	ی	د	ی	د
۵	ک	و	ن	ه	و	ن	ا	ت	ا	ب	ا	د	ا	ن	ا	ن	ا	ن	ا	ن
۶	ل	و	ن	ا	س	ا	ب	ر	ا	ن	ا	ت	و	و	و	و	و	و	و	و
۷	ن	ا	خ	ن	ا	خ	ن	ا	خ	ن	ا	خ	ن	ا	خ	ن	ا	خ	ن	ا
۸	ن	س	ی	م	ک	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا
۹	ی	ل	و	ا	ش	ن	ی	ع	و	ی	س	ا	ر	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا
۱۰	ی	و	ز	ل	ا	ر	ا	ن	ا	ن	ا	ن	ا	ن	ا	ن	ا	ن	ا	ن
۱۱	م	ک	ز	ی	ک	و	س	ی	ت	ی	ت	ی	ت	ی	ت	ی	ت	ی	ت	ی

حل جدول شماره ۷۳۳۴

جدول سخت [شماره ۵۴۶]

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۱																				
۲																				
۳																				
۴																				
۵																				
۶																				
۷																				
۸																				
۹																				
۱۰																				
۱۱																				
۱۲																				
۱۳																				
۱۴																				
۱۵																				
۱۶																				
۱۷																				
۱۸																				
۱۹																				
۲۰																				

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۱	ک	ف	ا	خ	ا	ن	ه	ج	ا	و	ا	ر	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا	ب
۲	و	ا	ل	ش	ن	ی	ع	و	ی	س	ا	ر	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا	ب
۳	ی	س	م	ی	م	ی	ا	و	ا	س	ا	و	ا	س	ا	و	ا	س	ا	و
۴	ا	ر	س	ی	ل	ا	ف	س	ر	ا	خ	ن	ا	ص	ی	د	ی	د	ی	د
۵	ک	و	ن	ه	و	ن	ا	ت	ا	ب	ا	د	ا	ن	ا	ن	ا	ن	ا	ن
۶	ل	و	ن	ا	س	ا	ب	ر	ا	ن	ا	ت	و	و	و	و	و	و	و	و
۷	ن	ا	خ	ن	ا	خ	ن	ا	خ	ن	ا	خ	ن	ا	خ	ن	ا	خ	ن	ا
۸	ن	س	ی	م	ک	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا
۹	ی	ل	و	ا	ش	ن	ی	ع	و	ی	س	ا	ر	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا
۱۰	ی	و	ز	ل	ا	ر	ا	ن	ا	ن	ا	ن	ا	ن	ا	ن	ا	ن	ا	ن
۱۱	م	ک	ز	ی	ک	و	س	ی	ت	ی	ت	ی	ت	ی	ت	ی	ت	ی	ت	ی

حل جدول شماره ۵۴۵

افقی:

۱ - بندری در جنوب شرقی چین - شهری در خراسان رضوی - حمام لاغری - ناپاک ۲ - از انواع جمله در دستور زبان - ریاضیدان مسلمان که نخستین بار اعداد منفی را در ریاضی به کار برده است ۳ - اتفاق در ریسته قلزی برای حمل اجناس - خوش باور - غیر از مورد قبلی - مدمم ۴ - رطوبت - حالات چهره هنر پیشه - پیکار ۵ - دش